

Sra. Ministra de Medi Ambient i de Medi Rural i Marí:

El Xúquer és una part fonamental del nostre patrimoni, del nostre territori, de la nostra cultura i de la nostra història. Malgrat això, en les últimes dècades hem assistit a una degradació contínua del riu que ha posat en perill la supervivència del Xúquer i dels nostres paisatges riberencs, amenaçant el futur dels regadius tradicionals i sense garantir l'abastiment d'aigua amb qualitat adequada als pobles riberencs. Les aportacions del riu han disminuït significativament durant els darrers 25 anys degut, principalment, a la sobreexplotació brutal de l'aquífer de la Manxa Oriental; persisteixen problemes de contaminació i mala qualitat de les aigües superficials i subterrànies; els règims de cabals ecològics per garantir la supervivència dels nostres rius no estan fixats i s'han disparat les demandes urbanístiques insostenibles. Tot això suposa l'incompliment de la Llei d'Aigües i de la Directiva Marc de l'Aigua europea.

Sra. Ministra volem manifestar-li la nostra preocupació per una sèrie de temes que considerem posen en perill el futur del nostre riu:

- En primer lloc, estem preocupats per la decisió del seu Ministeri de destinar l'aigua del Xúquer, mitjançant el transvasament Xúquer-Vinalopó, per a l'abastiment urbà d'una zona de gran expansió urbanística, incomplint la finalitat que es va establir el 2005 –declarat en tota la documentació remesa pel Govern Espanyol durant 2006 a la Comissió Europea, cofinançadora del projecte- i d'esquenes als usuaris del Xúquer. Mentre, a les comarques de la Ribera Alta i la Ribera Baixa del Xúquer, més de 150.000 persones continuen bevent aigua de mala qualitat, amb concentracions de nitrats perjudicials per a la salut, procedents de l'aquífer de la Plana Sud de València.

Des de 2005 i fins 2008, tota la documentació oficial del Govern d'Espanya i totes les declaracions oficials han descartat sempre l'ús urbà de les aigües transvasades del Xúquer al Vinalopó. Malgrat això, en juliol de 2009, des del seu Ministeri, es declarà un canvi en la finalitat oficial del transvasament, i s'assegurà que s'utilitzaria l'aigua del Xúquer tant per a usos agraris com per a usos de boca a la província d'Alacant, imposant una nova demanda prioritària al nostre riu, ja sobreexplotat a hores d'ara.

No ens tranquil·litza que es diga que és un transvasament de sobrants. Què passarà els anys de sequera –que cada vegada seran més freqüents amb el canvi climàtic- amb els abastiments urbans dependents del transvasament quan no hi haja sobrants al Xúquer? S'estarà creant una situació d'inseguretat per als usuaris del Xúquer i de conflicte permanent i recurrent entre comarques valencianes. D'altra banda, cal recordar, una vegada més, que el riu Xúquer –en situació de normalitat- molts dies no arriba a la mar. L'aigua que es pretén enviar al Vinalopó per a usos urbans crearà una pressió constant sobre els recursos hídrics del Xúquer quan el que cal és reduir –i no incrementar- les pressions sobre el Xúquer, per a millorar la seua situació de deteriorament actual.

- En segon lloc, ens preocupa la demora acumulada de quasi dos anys en l'elaboració del nou Pla de Conca i l'absència d'una delimitació operativa i legal de l'àmbit territorial de la demarcació hidrogràfica intercomunitària del Xúquer, que impossibilita el compliment del calendari previst per la Directiva Marc de l'Aigua i la Llei d'Aigües. D'altra banda, aquesta demora manté en vigor el Pla de Conca de 1998 que consagra oficialment la sobreexplotació del Xúquer i que no compleix ni en els més mínims aspectes la Directiva Marc de l'Aigua, vigent des de 2000 i parcialment transposada a la legislació espanyola des de 2003.

En aquest Pla de Conca de 1998 es van sobreestimar els recursos reals del Xúquer per a satisfer els desitjos de tots els usuaris, a costa de sacrificar les necessitats ecològiques més bàsiques del propi riu i ecosistemes associats. Es van legalitzar les extraccions massives de l'aquífer de la Manxa Oriental, es deixà sense cabals ecològics mínims els darrers 60 km del riu Xúquer, malgrat ser un LIC integrat en la Xarxa Natura 2000, i es repartiren teòrics "recursos hídrics sobrants" del Xúquer per a enviar-los al Vinalopó, l'Alacantí i Marina Baixa –per una banda- i a la substitució de bombeigs de la Manxa Oriental –d'altra banda.

Senyora Ministra, el Xúquer es troba al límit del deteriorament irreversible. I sense riu no hi haurà aigua, ni de qualitat ni amb quantitat, per garantir ni la conservació dels seus ecosistemes ni la satisfacció

de les necessitats humanes més bàsiques, ni el desenvolupament de nombroses activitats productives que tenen com a garantia de continuïtat la gestió sostenible dels recursos del riu.

En conseqüència considerem imprescindible:

- Que en cap cas l'aigua transferida del Xúquer a través del transvasament Xúquer-Vinalopó es destine a usos diferents de l'agrícola per a substituir les extraccions insostenibles en l'aqüífer sobreexplotat del Vinalopó, úniques finalitats oficialment declarades per l'esmentada infraestructura.

- Garantir l'abastiment dels pobles de la Ribera amb aigua del Xúquer de la millor qualitat, acabant amb el subministrament d'aigua contaminada amb nitrats.

- Acabar amb la sobreexplotació de l'aqüífer de la Manxa Oriental i dels aquífers sobreexplotats de l'Alt Vinalopó, disminuint dràsticament les seues extraccions.

- Establir règims de cabals ecològics per al Xúquer i els seus afluents (Albaida, Cabriol, Magre, Verd, Sellent, Canyoles, etc.) que contribuïsquen a assolir un bon estat ecològic dels nostres rius.

- Posar en marxa el Pla de Recuperació del Xúquer, aprovat en juliol de 2008.

- Prendre les mesures necessàries per a millorar la qualitat de les aigües de la conca del Xúquer, tant superficials com subterrànies.

- Defensar els regadius tradicionals, amb una gestió sostenible dels recursos hídrics, i el camp valencià, com elements fonamentals del passat, present i futur del poble valencià.

- Desbloquejar, de manera urgent, l'elaboració del nou Pla de Conca del Xúquer d'acord amb els principis i exigències de la Directiva Marc de l'Aigua determinant legalment l'àmbit territorial de la demarcació del Xúquer.

- Paralització, mentre no s'haja aprovat el nou Pla de Conca, de totes les decisions i actuacions emmarcades dins del Pla de Conca del Xúquer de 1998 que suposen o puguen suposar un deteriorament addicional dels nostres rius, aquífers i ecosistemes associats.

RELACIÓ DE PERSONES QUE RECOLZEN AQUEST ESCRIT

Joan Baldoví. Alcalde de Sueca

Joan Baptista Ferrando. Alcalde de Albalat de la Ribera

Albert Girona. Alcalde de Almussafes

Manuel Anaya. Alcalde de Riola

Vicente Navarro. Alcalde de Polinyà del Xúquer

José Francisco Damià. Alcalde de Benicull del Xúquer

Vicente Almudever. Alcalde de Fortaleny

Alicia Hervás. Alcaldesa de Sollana

Ana María González. Alcaldesa de Llaurí

Jordi Sanjaime. Alcalde del Mareny de Barraquetes

Robert Martínez. Alcalde de l'Alcúdia

Pere Muñoz. Alcalde de Gavarda

Teresa Perucho. Alcaldesa d'Alcàntera

Alfred Gregori. Alcalde de Castelló de la Ribera

Enrique Domenech. Alcalde de Massalavés

José Cambra. Alcalde de Manuel

Maria Consuelo Pons. Alcaldessa de Sumacàrcer

Jesús Salesa. Presidente de la Mancomunidad de la Ribera Baixa

Roger Pons. Presidente de Xúquer Viu

Carlos Arribas. Ecologistes en Acció del País Valencià

Natxo Serra. WWF/Adena València

William Colom. Acció Ecologista – AGRÓ

Mario Giménez. Seo-Birdlife

Paco La-Roca. Fundación Nueva Cultura del Agua

Josep Gavalda. Per l'Horta
Javier Antolín. Asociación para la Defensa de la Naturaleza de Enguera
Miguel Ángel Pavón. Amigos de los Humedales del Sur de Alicante
Consuelo Jarabo. Secretaria de Medio Ambiente. CCOO País Valencià
Toni Montesinos. Departamento de Medio Ambiente CCOO País Valencià
Josep Antoni Carrascosa. Comissions Obreres del País Valencià. Ribera y Safor
Miquel Llätzer i Pere Calpe. Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de la Ribera
Carmen Gómez. Secretaria de Medio Ambiente. Intersindical Valenciana.
Vicent Mauri Secretario General Intersindical Valenciana
Camilo Sebastià. Unió de Llauradors del País Valencià. Ribera Alta
Josep Grau. Unió de Llauradors del País Valencià. Ribera Baixa
Ximo Bosch. Cooperativa de Cullera. Cullercoop
Pedro Domínguez. La Ribera en Bici
Fernando Belda - Asociación Naturalista de Ayora y La Valle
Àngels Perales – Montesa Territori Viu
Carme Congost. Col·lectiu d'Ensenyants de la Ribera
Juan Antonio Tovar. Associació Cultural Cilim. Antella
Diego Gómez. Escola Valenciana
Toni Gisbert. Acció Cultural del País Valencià

Mònica Oltra. Diputada de les Corts Valencianes
Mireia Mollà. Diputada de les Corts Valencianes
Enric Morera. Diputat de les Corts Valencianes
Josep Maria Panyella. Diputat de les Corts Valencianes
Marga Sanz. Diputada de les Corts Valencianes
Lluís Torró. Diputat de les Corts Valencianes
Marina Albiol. Diputada de les Corts Valencianes
Carles Arnal. Els Verds Esquerra Ecologista del País Valencià
Pep Carreres. ERPV
Joan Francesc Peris. Els Verds del País Valencià

Carles Bayarri regidor-portaveu d'Alginet
Marisa Bergaz i Joan Pujol regidors-portaveus de Guadassuar
Maria Josep Ortega regidora-portaveu de Carlet
Pere Manuel regidor-portaveu de Cullera
Vicent Dasí regidor-portaveu de La Pobla Llarga
Carles Aranda regidor-portaveu d'Alzira
Josep Martínez Bisbal regidor-portaveu de Catadau
Miquel Pallarés regidor-portaveu d'Alberic
Toni Cunyat regidor-portaveu de Favara
Francesc Salom regidor-portaveu de Carcaixent
Vicent Tomàs regidor-portaveu de Benifaió
Francisco Puig i Pasqual Ureña regidors-portaveus de Corbera
Pau Armengol regidora-portaveu de Benimodo
Pere Blanco regidora-portaveu d'Algemesí
Vicent Alventosa i Gustavo Monteagudo regidors-portaveus d'Antella
Josep Enric Forés regidor-portaveu de Llombai
Vicent Beguer regidor-portaveu de Torrent
Josep Melero regidor-portaveu de Silla
Cristina Sunyer regidora-portaveu de Xàtiva
Joan Carles Pérez regidor-portaveu de Canals
Vicent Boscà Palau regidor-portaveu de La Font de la Figuera
Francesc Agulló regidor-portaveu d'Alcoi
Otili Ortiz regidor-portaveu de Montesa
Jaume Barbé regidor-portaveu de Sant Mateu
Salvador García regidor-portaveu de Mislata